

Landskap: *Blekinge* Upptecknat av: *Bengt Håkanson*
 Härad: *Listra* Adress: *Hällvik*
 Socken: *Jämshög* Berättat av:
 Uppteckningsår: *1935* Född år i

Uppteckningen rör *Manne gick vilse, - träffade skogs-*

S. 5.

pruvare.

1-3.

Skogsprä, som skjöts.

4.

Flygvörn.

5.

*"Havavären" - man som ind. säggen**kunde under svapphannetiden.*

6.

*Han kunnat han bli herre
i huset.*

7-8.

Lunds folksminnesarkiv!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

De i Eder frögeliga anmärkn. Rågner-
na om skogsmanen kan jag ej erinra mig hava
trodd i Årkenud socker där jag tillbringat
min mesta tid, och med intresse tagit del av
jockels gamla rågned och advänjiv.

Beräffande skogsis som skjutits
berättar en gammal man följande.

Någon gång i fjome tiden bodde i Haranåla
(Harasjönåla i Västra Blekinge nära Skinögrännen)
en man som kallades "Hararäven". En gång när
han varit bort i något ärende och befunnit sig
pidant på hemvägen bröt natten in och så
som det var märkt han ått ha kommit
missa om vägen. Han längtar efter ått komma
till något ställe där han kunde finna husen

för maten.

Plötsligt uppläckte han i skogen en upplyst vacker
kyngunnad, och dit styrde han honom.

En förtjusande vacker kvinna log emot honom,
och hans beqväm om herlige beviljares gärna och
villig. Den hjänstellige kvinnan till och med följde
honom till slottet där han fick binda sin häst
vid en "gullkneg". Hon förde honom sedan till
ett vackert rum där en inbjudande sång stod
kuddad och där hon bad honom lägga sig.

"Jag brukar alltid läsa fader vår och välsig-
nelser innan jag lägger mig" svarade Heraröven och
begynte läsa sina böcker. När han som till orda:
"och inled oss ick i frestelse", bröts förtrollning-
gen och Heraröven såg nu att han stod vid branten
av en djup sjö, och att han om han lagt sig ned
skulle fallit i sjön. - Håsten var bunden upp i

en trädtopp.

Hararäven kände nu igen omgifningen och kunde snart laga sig hem. Han förtod att det var skogsännan som villat honom.

Men, han hade gått i svarta skolan i Björkhuall och där förvärvat sig så stor insikt och makt att skogsännan måste lyda honom.

Dagen efter laddade han sin bössa och gick ut i skogen, som ställde sig vid en gångstig över vilken del fanns ett "lä". Han märkte nu fram så många skogsännor som funnos på ett större område. Snart kom den ene efter den andre springande stigen framåt och över "lä". De skrattade och voro glada och gälsamr, och Hararäven förtod att ingen av dessa villat honom. Till sist kom där en som grät och ljöt; halvensken var hon, och de slappa brösten hängde

- 5 - 4383

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

och "slankade". - "Jassa du kommer nu, sade
Heraröven; varpå han slängde bönnen till och
och sköt skogsmannen, juvel som hon skulle
över lab. När han gick och skulle se vad
det blev av henne fann han blott litet
"massö."

Ordförklaringar. Kneq, ett brokigt trästycke
som fastspikades vid en vägg och bequadsas ut
lånnga verktyg på, ävensom ut binda handjir vid.
"La", kallas på vissa orter även "ställa", ett ställe på
en gästgård som var avsedd ut bjaga sig om för
gäster. Blankade = slängde.
"Massö" = en slennig, dallrande massa.

Bengt Hakarsson
Hållvik

tbl.
Litterat. tid
Förening för
1935

Uppsat. konst Håkanson
4383

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Styggarna kan ibland växa på ett övert
marken uppträdd stenblock, i vilket fin-
nes så mycket god att rönnen är den-
samma kan hemta sin näring utan att
rötterna tränga ner i marken. Gör de
det förlorar rönnen sin underjordiska
kraft. Grenarne av densamma använ-
des till att lägga i mjötkärlen för att
hindra att mjötken blev "ljus" = förtullad

Enligt sagnen skulle den s. k. "Härräven" ha levt under snapphanetiden, då han sköt 12 snapphanar i ett skott. Snapphanarne trodde att han var deras hjälpare och mest älskade, och hade därför samlat hos honom för att öva miltshjertning. Härrävnen ställde upp samtliga griskyfflar i en alldeles rak linje, varpå han gick stående vid ena gylgeln. Plötsligt riktade han löven mot den närmast stående snapphanens huvud och avfegade ett skott. Kulen passerade genom huvudet på samtliga 12 Snapphanar.

B. H. v.

Her kvinnan kan bli hem i huset.

För cirka 50 år tillbaka berättade en gammal man gåtjante vid ett besök i mitt lemningshem.

"Min son, som gifte sig för några år sedan har uttänkt sitt giftermål icke haft det främsta att säga till om i huset. Hustrun har bestämmningsrätten över all ting, och han går där som en viljelös slacker.

Och jag vet varför det blivit på det sättet. Hustrun bens gjorde konsterna med honom dagen efter bröllorets dagen. Därja kvinnan kan göra på samma sätt om hon känner till saken och så har sinne att göra de enkla konsterna.

- 2 - 4383

Den fjörde morgonen efter vigseln skall
hon stiga upp fört, och den fjörde som skall
göras i huset skall hon beträffa. Sedan skall
hon placera sina skor på, ett manne
vid utgåendet kommer att gå antingen
över eller under dem, och så skall hon till
sich locka honom om munnen med en
handduk eller näsduk. Di förloras han för
migan att säga emal, och göra sig gällande.

Jag ser att min anordning gjord alla
dessa tre konsterna och jag väntar vad följden
^{skulle} bli. Det vore nyttigt om våra yng-
lingar kunde tillräckas så att de kunde
se upp och akta sig."

Bengt af Sjöström
Hälsöviks Bst 33.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS-UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8